

قانون و اجتماع

www.ketab.ir

تأليف و گردآوری: بهروز رحیمی

(کارشناس و مشاور حقوقی)

فهرست مطالب

۱	مقدمه:
۵	تقدیر و تشکر:
۶	پیشگفتار:
۸	فصل اول:
۸	پدیده عادت و تاثیر آن بر موضوع قوانین از دید روانشناسی انسان:
۱۰	چگونگی به وجود آمدن و تدوین یک قانون در جامعه:
۱۱	تعریف حقوق و قانون اساسی:
۱۳	نقد و ایرادات بر تعریف حقوق اساسی از دیدگاه جامعه شناسی:
۱۶	قانون اساسی و حقوق اساسی از دیدگاه علم جامعه شناسی:
۱۹	نظریات و تعریفات در مورد حقوق و قانون:
۲۰	حقوق و قانون اساسی از دیدگاه علم جامعه شناسی:
۲۲	داشتن اهمیت و فایده جامعه شناسی:
۲۲	شناخت منابع جامعه شناسی:
۲۴	قانون و حقوق در جوامع گوناگون و نقد و بررسی و تعاریف:
۲۷	نتیجه گیری از سوی مولف و نقد بر این موضوعات:
۲۸	مکتب تاریخی:
۲۹	بند ۲ کارل ماکس: حقوق در خدمت عوامل اقتصادی:
۳۵	مصالح فردی:
۳۷	مصالح عمومی بعنوان یک شخص حقوقی:
۳۷	مصالح اجتماعی:
۳۸	مصلحت اجتماعی در امنیت و مصونیت نهادهای اجتماعی:

۳۸.....	مصلحت اجتماعی در ذخیره منابع طبیعی:
۳۸.....	مصلحت جامعه در ترقی و پیشرفت عمومی
۳۹.....	مصلحت اجتماعی در حیات فردی:
۴۰.....	دولتها، مبانی و کلیات حقوق اساسی و قانون
۴۲.....	دولت از دیدگاه قدرت سیاسی:
۴۳.....	منشا تاریخی دولت
۴۴.....	تعریف دولت و عوامل تشکیل دهنده آن: دولت و زیرمجموعه هایش
۴۵.....	جمعیت تعریف و مفهوم ملت
۴۹.....	آزادی ملت در تعیین سرنوشت سیاسی خود
۵۰.....	اصل ملیت (اساس خواسته ها)
۵۳.....	مبحث حقوق و اجتماع در جوامع سنی و پیشرفته از دیدگاه جامعه شناسی:
۶۴.....	انتظارات عمومی و عوامل اجتماعی در جوامع
۶۴.....	بند ۱: انتظارات مردم نسبت به ماهیت قانون
۶۶.....	بند ۲: انتظارات عمومی و عوامل اجتماعی:
۷۷.....	تأثیر قوانین موضوعه در انتظارات عمومی
۸۰.....	سرزمین (مهد و دیار)
۸۴.....	انواع مرزها: مرزهای طبیعی - مرزهای غیرطبیعی
۸۴.....	بررسی مسئله جامعه شناسی از دیدگاه حقوق و قانون در جوامع
۸۵.....	قانون جامعه یک کشور:
۸۶.....	قانون بین المللی (جهانی):
۸۶.....	مرزهای غیرطبیعی و مصنوعی
۸۷.....	چگونگی شکل حقوقی در رابطه دولت با سرزمین:

یقین بدانیم که ما اگر در کل کائنات بشر با آن فکرش به همراه والا تر کردن فهمش، قانونی را که از اول بوده بتواند تغییراتی در آن دهد که عواقب و تبعاتش دامنگیر سوء نشود از طرفی بتواند از آن به نفع جامعه دگرگونی ایجاد کند این قانون دست نوشته انسان و چه بسا تراوشات ذهنی بشر خاکی بوده است و اگر بتواند بر اینگونه قوانین غلبه و فائق آید بدون شک قانون وضع شده انسانهاست و جمله آخر اینکه اگر انسان خاکی برای حفظ موجودیت خویش و غلبه بر دیگران قانون را به زینت نام خداوند منان درآورد محکوم به ذلیل و ذلالت خواهد بود: همه قوانین چه قانون وضع شده دست انسان و چه قانون خدا باشد در دو نوع جوامع انسانی کاربرد دارد یکی جامعه پیشرفته و یکی جوامع سستی. نحوه برداشت از این موضوعات هم نسبت به فهم و شعور نیز قابل بررسی و تأمل است چنانچه گفته شد نحوه برداشت و قابل اجرا در جوامع پیشرفت تبعاتی چون خوشبختی و سعادت را همراه دارد و در جوامع سستی مایه بدبختی و شقاوت می باشد چون در حفظ موجودیت قدرت خواهد بود و در هر جامعه ای سردمداران با توجه به انواع موقعیتهای جمله فهم جوامع قوانینی را وضع کرده اند قابل اجرا بوده است. در جوامع سستی این قوانین چون مزین به کلمات و جملات اعتقادات و باوری بوده است توانسته است که ماندگاری بیشتری را داشته باشد از خواننده روشنفکر خواهشمندم در نظریه های بنده تأمل و تفکر فرمائید.

اگر بخواهیم یکی از جنبه های رفتاری و اعمال جامعه انسانی را که موجب هنجارها و ناهنجارها می شود را مدنظر داشته باشیم روابط حقوقی را که جزء اصلی ترین روابط انسانها را تشکیل داده را نام برده که حلقه ناگسستگی بین این هنجار و ناهنجار است و اگر بخواهیم بر این امور یعنی روابط حقوقی وارد شویم نمی توانیم بدون توجه به سایر جنبه های رفتار انسان را که در جامعه زندگی

می کند را نادیده بگیریم. هریک از ما انسانها که در جامعه زندگی می کنیم چون انسان اجتماعی هستیم دارای روابط های گوناگونی بسیار از آن جمله می توانیم به روابط اجتماع اقتصادی و سیاسی که هریک دارای قوانین و ضوابط هستند اشاره کنیم. در این بین فرد در اجتماعی به سر می برد که سازمانهای حکومتی و دولتی ماهیت و ساختار خاص خودشان را دارد و برداشت هر فرد را از این امورات در جامعه اند که در مسائل زندگی افراد شکل معین را می بخشد و می پذیرد. پس در نتیجه این روابط انسانها را بدون در نظر گرفتن سایر امورات نمی توان به مطالعه و نقد و بررسی گذاشت چون نقش تعیین کننده ای در سرنوشت روابط انسانی ایفا می کنند و در بین امور روابط انسانی به بررسی علمی گروهی انسانها و رفتار اجتماعی ناشی از این اصول می پردازد یکی از عادات و صفات آدمی این که پای بند و حتی دلبند عادات خود می باشد که افکار و احساسش را در حدود قالبها و زیرمجموعه قرارداد آن که برگرفته از عادات می باشد را به مرحله ظهور برساند.

در اینباره اگر گریزی بر جو جوامع سستی از این دیدگاه برنیم ممکن است این امورات روابط انسانی بدون قید و بند مورد بررسی قرار گیرد چون در این گروه فهم و نوع بررسی آنها در حدی است که زیاد مورد نظر بررسی کنندگان افراد این جامعه نباشد و سطحی غیرواقع بینانه باشد ولی این نوع دیدگاه در جوامع پیشرفته با شناخت واقعیات جامعه حقوق و مشکلات و دردهای نظام حقوقی پیگیری می شود و در این رابطه راه های تحول و شناخت در جهت پیدایش نظامها قدم برداشته می شود که هدف عالی آن در اینگونه جوامع تسهیل رابطه های افراد در امورات روابط انسانی توزیع و نظارت عادلانه و مساوات مخصوصاً ارزشهای اجتماعی و ایجاد پیامدهای آن بر این امورات در جهت حل مشکلات و معضلات بر اصول صحیح هموار گردد. امید است همه عزیزان و همفکران روشنفکر با ایجاد افکارهای درست و نوآورانه و همسو کردن همه افکار جوامع در جهت دستیابی به

اهداف معین در مسیر تکامل قدمهای موثر بردارند و همیشه قوت قلبی برای نگهداشتن و برپاداشتن هنجارهای جامعه در تلاش باشند.

هدف از نگارش این کتاب معرفی مبانی و مفاهیم اصل و اساسی در جامعه شناسی است برای اینکه با شناخت پدیده های اجتماعی جامعه، بر تسلط یافتن در اجرائیات نقش مهم و بسزائی را ایفا می کند و بدون تسلط و آشنائی بر اینها اجرائیات امکان پذیر نخواهد بود واقعیهائی که پیچیده اند از یک سوئی ریشه دوم است که پدیده های اجتماعی دارد و از سوئی دیگر ریشه های اخلاقی و آفرینش انسانها دارد پس باید آنها را مورد کنکاش قرار داد و برای هریک حقوق و قانونی در راستای رشد و شکوفائیش قدم موثری برداشت مقایسه کردن اعمال و رفتار گذشتگان یکی دیگر از گامهای موثر در به بهتر نتیجه رسیدن مطالعات و حقوق در افراد جامعه است واقعیت های اجتماعی بسیار پیچیده اند و این پیچیدگی باید بازنگری و اضافه شدن مطالب از دیدگاه نویسنده در جمع بندی مطالب و ارائه راهکارهای جدید یکی دیگر از نیتهای کتاب بوده است آنچه در این میان از اهمیت خاص و بسزائی برخوردار است اینکه از یک سو توجه به برخی از جریانات و پدیده های خاص می باشد و از سوئی بر چگونگی شکل گیری قانون و حقوق بعد از برآمدن و اجراء شدن در صحنه جامعه را موجب می شود این انتظار که مطالب این بخش همچون بخشهای دیگر اذهان مستعد فراگیران را نسبت به کل پدیده های جامعه برانگیزد همبستگی و مادی و معنوی ملل در جهان می تواند با در نظر گرفتن انواع حقوق های انسانی متفاوت در وضع قانون و اعمال آن در جامعه به سمت و سوی آرامش و دستیابی به امکانات برابری را امکان پذیر سازد. به شرط اینکه این منابع ضمن حصول این ارمغان باشد درست است که برخی از خصوصیات جوامع از جامعه داخلی هم نشأت گرفته اما این خصوصیات عمدتاً ظاهری می باشد ولی در روند و شکل گیری قوانین و حقوق انسانی

چنان دخالتی نمی تواند بکند مهم اصل قوانین همه ملل است اگر همکاری همه ملل وجود داشته باشد روند خوبی را شاهد خواهیم بود. و سوال دیگری که مطرح می شود و آن اینکه چرا جوامع انسانی دچار مشکل است جواب اینکه ریشه را باید در سیاست بازیها و قدرت نمائیهای حکومتها جستجو کرد در پایان این مقدمه باید به این نکته متذکر شد که در کل جوامع در هر نظام باید فرد به درجه رفیع خود دست یابد متوجه به سرنوشت خود باشد چه این نظام ملی باشد و یا چه بین المللی باشد.

www.ketab.ir